

Indsatsen med bekæmpelse af velfærds kriminalitet

Læsevejledning

Baggrunden for denne guide er, at KL får en række henvendelser fra kommuner, som synes det er vanskeligt at vide, hvordan kommunen kan handle for at sikre sig bedst muligt mod velfærds kriminalitet.

Guiden er midlertidig i den forstand, at den er skrevet selvom der kommer en række ændringer som følge af den aftale, der blev indgået om bekæmpelse af snyd og svigt den 9. januar 2026. KL arbejder tillige for, at der bliver lavet yderligere tiltag og redskaber, som kan sikre, at de offentlige midler bruges på støtte til de udsatte borgere og ikke ender med berigelse af kriminelle. KL arbejder også for, at der bliver taget et centralt ansvar for at retningslinjer og kompetencer bliver fastlagt, når det gælder bekæmpelse af snyd og svigt.

Der er fortsat huller og uklarheder, og derfor er dette ikke en egentlig vejledning, men snare en guide, der samler oplysninger om det arbejde, der foregår eller kan foregå i forskellige instanser og i forskellige situationer.

Guiden retter sig mod situationer, hvor kommunerne samarbejder med botilbud og børne- og ungehjem, som er godkendt af Socialtilsynet:

- Når kommunen visiterer til / anbringer på et døgntilbud
- Når kommunen udfører det personrettede tilsyn
- Når kommunen genforhandler og reviderer en kontrakt eller aftale.

Guiden har også en række bokse om Hvidvasksekretariatet, Socialtilsynet og kommunernes kontrolenheder, som alle er relevante parter i bestræbelserne på at bekæmpe velfærds kriminalitet.

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 10

Når kommunen visiterer til / anbringer på et døgntilbud

Tilbud, der er godkendt af Socialtilsynet

Kommunen kan alene anvende botilbud til voksne, børne- og ungehjem og plejefamilier (bortset fra netværksplejefamilier) til visitation af borgere, hvis disse er godkendt af Socialtilsynet.

Ved godkendte tilbud er Socialtilsynet garant for, at tilbuddet lever op til kvalitetsmodellen, og at der er sammenhæng mellem kvalitet og budget på tilbuddet (Socialtilsynet godkender ikke taksten).

Det er alene Socialtilsynet, som kan træffe beslutning om godkendelse og lukning af de tilbud, som forudsætter en godkendelse efter socialtilsynsloven. Det er således ikke muligt for kommunen at udelukke, at et tilbud anvendes, hvis tilbuddet er godkendt af Socialtilsynet.¹

De godkendte tilbud ligger på Tilbudsportalen: [Tilbudsportalen](#)

Når kommunerne anbringer et barn eller en ung på et børne- og ungehjem eller visiterer en voksen til et botilbud, vil det i den konkrete situation være forskelligt, hvor lang tid det er forventningen, at borgeren skal være der, og hvad der er formålet med opholdet. Men det vil ofte være tale om et længerevarende ophold, hvor en flytning vil være ganske vanskelig, så længe tilbuddet er godkendt, og så længe borgeren ikke efterspørger en flytning.

Følgende tilgang anbefales:

- Kommunen kan overveje om kommunen via kommunens kontrolenhed vil foretage et tjek i Hvidvasksekretariatet for, om der ligger underretninger på det pågældende tilbud. Dette sker ved at indsende tilbuddets CVR-nummer. Opgaven med at sikre, at underretningerne fra Hvidvasksekretariatet er vurderet, ligger i Socialtilsynet. Men et kommunalt tjek kan give mening på nuværende tidspunkt.
- Hvis kommunen vælger at foretage et tjek i Hvidvasksekretariatet, bør kommunen have en procedure for, hvordan arbejdsgangen for indhentelse og videreformidling af underretninger fra Hvidvasksekretariatet tilrettelægges, og hvordan oplysningerne håndteres. Der er tale om oplysninger, som er tavshedsbelagt og

¹ En kommune må efter legalitetsprincippet kun udføre en opgave, hvis kommunen har hjemmel til at udføre opgaven (hjemmelskravet). Derudover må kommunen ikke udføre en opgave, som en anden myndighed ved lov har fået kompetencen til at udføre, hvilket også følger af det organisatoriske specialitetsprincip

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 10

kræver en særlig procedure i kommunen. Hvidvasksekretariatet vejleder om proceduren i forbindelse med, at kommunen modtager underretninger.

- Hvis kommunen i processen med at finde et egnet tilbud til en borgere bliver bekendt med, at der er forhold, herunder økonomiske forhold, som giver anledning til undren og bekymring, er det vigtigt, at kommunen underretter Socialtilsynet. Da det er disse underretninger, der giver Socialtilsynet mulighed for at udføre deres risikobaserede tilsyn.
- Kommunen kan dele observationer om bekymrende forhold vedrørende et tilbud med en anden kommune, hvis det er relevant for den anden kommune. Det er relevant, hvis kommunen har anmodet om oplysningerne i overensstemmelse med forvaltningslovens § 31, eller hvis kommunen har borgere på det pågældende tilbud.

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 10

Tilbud og ydelser, der ikke er godkendt af Socialtilsynet

Kommunen kan (efter serviceloven § 4, stk. 4 og barnets lov § 12, stk. 3.) på nuværende tidspunkt² anbringe børn, unge og voksne på ikke godkendte tilbud i op til 3 uger (herefter omtalt som akut-tilbud). Akut-tilbud bliver kommunalt 'godkendt' i forbindelse med, at kommunen indgår en kontrakt med leverandøren af støtte.

Kommunen har i disse situationer et særligt ansvar i forhold til at sikre lovlighed.

Kommunen skal i forbindelse med en visitation til et akut-tilbud oplyse Socialtilsynet om, at kommunen har visiteret til akut-tilbuddet. Kommunen skal ansøge Socialtilsynet om dispensation, hvis der ønskes en anbringelse / ophold på yderligere 3 uger. Oplysningen skal gå til det Socialtilsyn, som akut-tilbud hører under: [Oversigt over kommunerne i hvert socialtilsyn](#)

Følgende tilgang anbefales:

- Det anbefales, at kommunen - foruden at sikre den faglige kvalitet af tilbud, der ikke er godkendt af Socialtilsynet - også sørger for at hente tilstrækkelig information om stedets økonomi, per-

² Det blev den 9. januar 2026 indgået en bred politisk aftale, som vil ændre reglerne, så kommunerne fra 1. juli 2027 kun må visitere borgere til midlertidige pladser, der er godkendt af socialtilsynet. Der er for nuværende ikke vedtaget lovgivning om dette.

sonale og ejerforhold. Dette for at få indblik i, om kvalitet og økonomi hænger sammen, og at der ikke er risiko for økonomisk kriminalitet. Eksempler på forhold, som bør give anledning til undren, fremgår af Hvidvakssekretariatets liste "Røde flag – tegn på svindel og hvidvask på sociatiltbud" [roede-flag_svindel-og-hvidvask-via-socialtilbud.pdf](#)

- I de situationer, hvor kommunen i sin undersøgelse af det konkrete tilbud støder på forhold, der giver anledning til undren, bør kommunen sende en underretning til Hvidvasksekretariatet. Se vejledning her [Hvordan udfylder jeg en underretning om mistænkelig aktivitet \(SAR\)? | Hjælp til GoAML | Hvidvasksekretariatet | National enhed for Særlig Kriminalitet](#)
- Kommunen kan - som en del af sin undersøgelse af tilbuddet - med hjælp fra kommunens kontrolenhed indhente information om, hvorvidt der foreligger underretninger på den virksomhed, der er leverandør af akut-tilbuddet.

Der ligger en række kommunale eksempler på, hvordan kommer håndtere bekæmpelse af velfærds kriminalitet på hjemmesiden: [Viden og inspiration](#)

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 10

Når kommunen udfører det personrettede tilsyn

Kommunerne skal udføre personrettet tilsyn med borgere på døgntilbud. Kommunen skal føre tilsyn med anbragte børn og unge to gange årligt ved besøg på deres anbringelsessted.

Det personrettede tilsyn vil ofte blive gennemført af kommunalt ansatte med en socialfaglig baggrund. Disse medarbejdere vil have fokus på omsorgen og det pædagogfaglige niveau på tilbuddet. Det er tillige en kommunal forpligtelse (Barnets lov §156, stk. 4 og Serviceloven § 148, stk.3) at underrette Socialtilsynet, hvis medarbejderen observerer uhensigtsmæssige ting og hændelser i forhold til kommunens borger eller andre borgere på stedet i forbindelse med det personrettede tilsyn.

En del af det personrettede tilsyn vil også bestå i en vurdering af, om kommunens borgere modtager den indsats, som er aftalt og afregnes med tilbuddet. Hvis kommunen i forbindelse med det personrettede tilsyn oplever, at der ikke leveres den aftalte indsats, vil det være hensigtsmæssigt, at kommunen underretter Socialtilsynet.

Med indførsel af en kommunal pligt til at underrette om økonomisk kriminalitet vil det også være nødvendigt, at de medarbejdere, der fører det personrettede tilsyn, reagerer hvis de observerer eller bliver oplyst om ting og hændelser, der kan tyde på økonomisk kriminalitet. Det kan være observationer af en til formålet usædvanlig bilpark eller andre dyre forbrugsgoder. Det kan være tilstedeværelse af personer, som ikke er personale eller tilknyttet borgere på stedet. Det kan være en viden om eller en undren over, at det pædagogiske personale / lederen aldrig er tilstede på tilbuddet.

Følgende tilgang anbefales:

- Kommunen bør informere de kommunale medarbejdere, der udfører personrettede tilsyn om kommunens forpligtelse til at underrette ved mistanke om økonomisk kriminalitet.
- Kommunen bør lave en procedure for, hvad medarbejderen gør ved sine observationer eller sin viden. Herunder hvordan kommunen sikrer, at underretningen kommer videre til Hvidvasksekretariatet.
- Kommunen bør tillige sikre sig, at informationen gives videre til Socialtilsynet, hvis der er tale om et godkendt tilbud. Information skal gives til det Socialtilsyn, som har godkendt og fører tilsyn med tilbuddet. Se [Oversigt over kommunerne i hvert socialtilsyn](#)

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 10

Når kommunen genforhandler / fornyr en kontrakt eller aftale

Kommunen kan stå i forskellige situationer, hvor en kontrakt / aftale³ om en indsats på et døgntilbud skal genforhandles, fordi der er ændrede forudsætninger. Ændrede forudsætninger kan fx være, at borgerens støttebehov er steget eller reduceret vedblivende, eller at en tilsynsmyndighed har givet et påbud i forhold til hjælpen til borgeren, som har økonomiske konsekvenser. Det kan tillige være situationer, hvor en midlertidig kontrakt udløber – fx efter 3 uger på et akuttilbud.

Følgende tilgang anbefales i forhold til tilbud godkendt af Socialtilsynet:

- Kommunen laver et tjek af Tilbudsportalens tilsynsrapport, herunder hvor 'gammel' den er, samt et tjek af nøgletal for tilbuddet. Nøgletallene kan vurderes og de kan sammenlignes med nøgletal fra sammenlignelige tilbud. Der laves en vurdering af, om der er noget i nøgletallene, som giver anledning til undren.
- Kommunen kan via kommunens kontrolenhed bede om, at kontrolenheden laver et tjek i Hvidvasksekretariatet for, om der er kommet nye underretninger på det pågældende tilbud .

Følgende tilgang anbefales i forhold til akut-tilbud:

- Kommunen kan via kommunens kontrolenhed indhente oplysninger om eventuelle underretninger på leverandøren.
- Kommunen bør hente tilstrækkelig information om stedets økonomi, personale og ejerforhold, for at få indblik i, om kvalitet og økonomi hænger sammen. Kommunen bør også være opmærksom på, om der genereres urimeligt økonomisk overskud af indsatsen og skal reagere ved mistanke om økonomisk kriminalitet. Eksempler på forhold, som bør give anledning til undren fremgår af Hvidvasksekretariatet liste "Røde flag – tegn på svindel og hvidvask på socialtilbud" [roede-flag_svindel-og-hvidvask-via-socialtilbud.pdf](#)

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 10

³ Der er i fællesskab udarbejdet standardkontrakter både på børn og ungeområdet og på voksenområdet: [Standardkontrakter på det specialiserede voksenområde](#)
[Standardkontrakter på det specialiserede børne- og ungeområde](#)

Underretninger til Hvidvasksekretariatet

Kommunerne er forpligtet til at underrette Hvidvasksekretariatet, hvis de får kendskab til forhold, der giver grund til at tro, at disse kan have tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering. Dette er sket ved, at kommunerne pr. 1. juli 2025 er blevet omfattet af underretningspligten efter § 26, stk. 1, i hvidvaskloven:

”Virksomheder og personer skal omgående underrette Hvidvasksekretariatet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det samme gælder ved mistanke, der er opstået i forbindelse med kundens forsøg på at foretage en transaktion eller en henvendelse fra en mulig kunde med ønske om gennemførelse af en transaktion eller aktivitet.”

De oplysninger, som kommunen skal videregive, kan være oplysninger, som kommunen bliver bekendt med ved varetagelsen af almindelige opgaver, fx sagsbehandling, udførelse af kontrolopgaver o.l., og hvor der er mistanke om, at der foregår svindel eller økonomisk kriminalitet.

Indberetningspligten gælder alle dele af den kommunale virksomhed, og kan derfor være relevant i alle tilfælde, hvor kommuner køber varer, tjenesteydelser o.l. fra private virksomheder.

Der er vigtigt at både ledere og medarbejdere er opmærksom på denne forpligtelse.

Kommunernes nye forpligtelse til at lave underretninger efter hvidvaskloven betyder, at det vil være hensigtsmæssigt, at kommunen har procedurer for, hvordan der underrettes, og hvem i kommunen, der har viden og kan vejlede om underretninger.

Information om pligten til at underrette Hvidvasksekretariatet bør hensigtsmæssigt gives til relevante ansatte i kommunen. På det sociale område vil det være ansatte, der har kontakt med og indgår aftaler med sociale leverandører, og det vil være ansatte, der udfører personrettede tilsyn med borgere på sociale tilbud.

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 10

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 8 af 10**Socialtilsynene**

De 5 Socialtilsyn har opgaven med at godkende og føre tilsyn med bl.a. botilbud til voksne, børne- og ungehjem og plejefamilier (bortset fra netværksplejefamilier). De tilbud, der er godkendt af Socialtilsynet, ligger på Tilbudsportalen.

Socialtilsynet laver et risikobaseret tilsyn på de tilbud, der har en godkendelse af Socialtilsynet. Dvs. at Socialtilsynet følger en række nøgletal og hændelser (magtanvendelser, underretninger og whistleblows), som kan give en indikation på, om Socialtilsynet skal lave et tilsyn på stedet. Ellers vil Socialtilsynet alene føre et uanmeldt tilsyn på døgntilbud hvert 3. år (plejefamilier er det hvert 2. år).

Socialtilsynet godkender årligt tilbuddenes budget: Socialtilsynet får hos de private tilbud årligt tilsendt en årsrapport med en række økonomiske nøgletal, og de modtager et revideret årsregnskab med tilhørende revisionspåtegning og revisionsprotokol. Årsregnskabet skal være revideret af en godkendt revisor, som også skal sikre, at nøgletallene i årsrapporten er i overensstemmelse med regnskabet.

Socialtilsynet fører et løbende driftsorienteret tilsyn med tilbuddenes økonomiske kvalitet. Tilbuddets økonomi måles på, om det er økonomisk bæredygtigt, og om midlerne anvendes efter hensigten.

Socialtilsynet modtager månedligt en række underretninger fra Hvidvasksekretariatet. Underretningerne genereres af Hvidvasksekretariatets database via en række søgeord. De konkrete underretninger videregives til det Socialtilsyn, som har ansvaret for det tilbud eller den ansatte på tilbud, som underretningen vedrører.

Socialtilsynet har fuld adgang til at efterspørge og modtage oplysninger hos de godkendte døgntilbud om fx personale, økonomi og transaktioner.

Socialtilsynet kan indhente oplysninger om tilbuddene hos andre myndigheder, herunder indhente underretninger via CVR-nummer i Hvidvasksekretariatet og personoplysninger via Skat.

Socialtilsynet har hjemmel til at sætte et tilbud under skærpet tilsyn / lukke det, hvis økonomien på tilbuddet ikke er i orden. Dvs. hvis midlerne ikke bliver anvendt efter formålet, hvis der er stor forskel mellem budget og regnskab, eller hvis økonomien på stedet ikke er gennemskuelig.

Kommunen har en pligt til at underrette Socialtilsynet, hvis kommunen bliver opmærksom på uhensigtsmæssigheder i forhold til egne eller andres borgere på et døgntilbud.

Kommunen bør underrette Socialtilsynet om mistænkelige økonomiske forhold på døgntilbuddet. Fx forhold der har givet anledning til en underretning til Hvidvasksekretariatet.

Kommunerne må ikke videresende oplysninger fra Hvidvasksekretariatet til Socialtilsynet, da der gælder en særlig tavshedspligt. Kommunen må således ikke sende indholdet af de underretninger, som kommunen har indhentet hos Hvidvasksekretariatet via kontrolgruppen, til Socialtilsynet.

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 10

Tilbudsportalen

Alle tilbud, der er godkendt af Socialtilsynet ligger på Tilbudsportalen [Tilbudsportalen](#) . På Tilbudsportalen er der en beskrivelse af tilbuddet, den målgruppe, som tilbuddet er godkendt til, taksten på tilbuddet mv.

På Tilbudsportalen vil det fremgå, om tilbuddet er under skærpet tilsyn. På Tilbudsportalen kan man også se, hvis der er anmærkninger på tilbuddet (tilsynsrapporten) – herunder anmærkninger i forhold til økonomi. Den seneste samt tidligere tilsynsrapporter ligger alle på Tilbudsportalen.

Kommunernes kontrolenheder

Kommunens kontrolenheder kan som led i deres kontrolvirksomhed indhente oplysninger om underretninger på konkrete virksomheder hos Hvidvasksekretariatet. Dette sker ved at kontrolenheden anmoder Hvidvasksekretariatet om de underretninger, der foreligger på et konkret CVR-nummer.

Kommunens kontrolenhed har mulighed for at modtage underretninger fra Hvidvasksekretariatet. Dette skal ske ved anvendelse af en særlig sikker mail og til en afgrænset personkreds, da underretningerne er omfattet af en særlig tavshedspligt efter hvidvasklovens § 38 a. Kontrolenheden må ikke videregive indholdet af underretningerne til andre myndigheder, institutioner eller personer. Det er lovligt, at videregive oplysninger om, at der foreligger underretninger, til en anden part.

Der findes ikke regler om, at kontrolhedens viden om et bestemt antal underretninger eller underretninger af en særlig karakter kræver en bestemt handling – fx en politianmeldelse – fra kontrolheden. (Dette gør sig fx gældende, når det drejer sig om uberettigede sociale ydelser).

Der er flere eksempler på kommuner, hvor der er opbygget en praksis, hvor kontrolhedens adgang til at indhente oplysninger om underretninger på virksomheder / leverandører anvendes i forhold til botilbud, eller andre virksomheder, der leverer sociale ydelser til kommunen.

I de situationer er det vigtigt, at kommunen laver en procedure og nogle retningslinjer for håndtering af den viden, kontrolheden får fra Hvidvasksekretariatet:

- Dette gælder retningslinjer i forhold til håndtering af oplysningerne i et sikkert system.
- Dette gælder retningslinjer i forhold til de handlinger, som kontrolheden skal foretage sig – herunder retningslinjer for kontakt til Socialtilsynet, til politiet og til øvrige myndigheder.

Dato: 21. april 2026

Sags ID: SAG-2026-00480
Dok. ID: 3690134

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 10